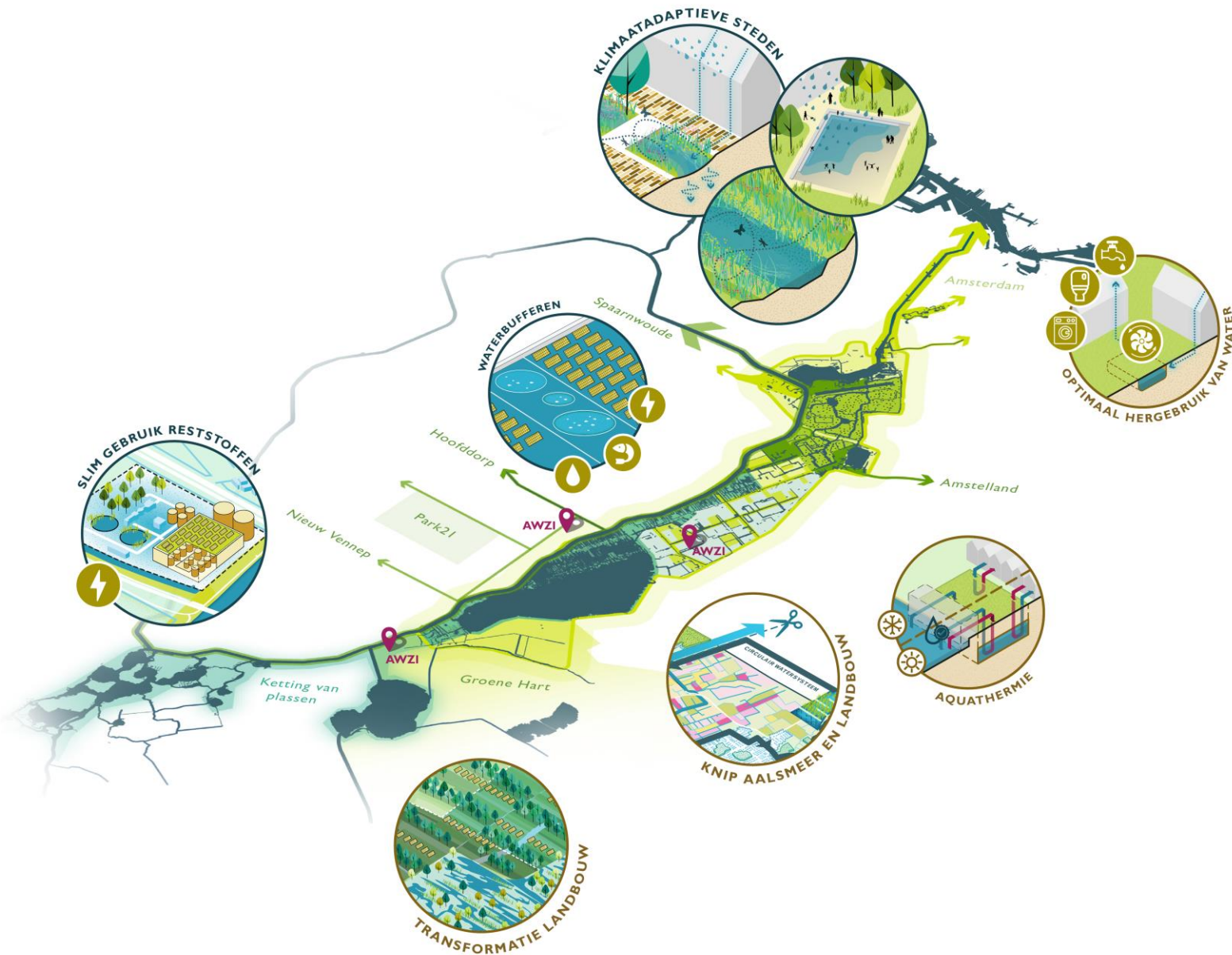

STARTNOTITIE WESTEINDERSCHEG

Provincie Noord-Holland

VINU.
van idee naar uitvoering

STARTNOTITIE WESTEINDERSCHEG

Provincie Noord-Holland

COLOFON

Opdrachtgever	Provincie Noord-Holland Gerben Bierman
Dossiernummer	20060
Auteurs	Thijs Stam en Marlies Swart
Datum	5 mei 2021

Inleiding

De Westeinderscheg is een nieuwe naam voor het gebied dat loopt vanaf het IJ, door de Schinkel, langs de Oeverlanden en het Amsterdamse Bos via de Bovenlanden naar de Westeinderplassen. De ambitie is om de Westeinderscheg te ontwikkelen als groenblauwe scheg voor de Metropoolregio Amsterdam (MRA), in aansluiting op de reeds bestaande Amstelscheg, Diemerscheg en Brettenscheg. Dit gebied is momenteel versnipperd en incompleet. Er liggen unieke kansen. Dit gaat om kansen op het gebied van water, natuur, ecologische en recreatieve verbindingen en versterking van cultureel erfgoed, zoals de Stelling van Amsterdam, de Ringvaart en de seringenteelt. Het betreft zodoende een bijzondere gebiedsontwikkeling, welke sinds dit najaar onder regie van de provincie kwartier wordt gemaakt. Middels deze startnotitie willen wij u informeren over de opdracht die is meegegeven aan de kwartiermaker, de stand van zaken en vragen wij u om een aantal besluiten te nemen om stappen te kunnen maken in het proces.

Het concept van de Westeinderscheg is in 2019 ontstaan naar aanleiding van de INTENS studie, welke is uitgevoerd in opdracht van de MRA. Het landschap van de MRA is een cruciale voorwaarde voor de kwaliteit van leven én de economie van deze regio. De toekomst van het MRA landschap wordt INTENS, en kan de benodigde kwaliteit krijgen door gezamenlijk te investeren in de Westeinderscheg.

De provincie Noord-Holland, gemeenten Amsterdam, Amstelveen, Aalsmeer, Uithoorn en Haarlemmermeer, het waterschap Rijnland en mogelijk Amstel, Gooi en Vecht zijn het eens dat het concept van de Westeinderscheg hiervoor een oplossing kan bieden. Samen zien zij kansen voor de realisatie van provinciale en gemeentelijke doelen en projecten op onder andere het gebied van water, natuur, erfgoed en recreatie.

Inhoud

1. GS besluiten
2. Opgave voor de Westeinderscheg
3. Wat zijn de inhoudelijke bouwstenen?
4. Ruimtelijke scope, proces en financiering
5. Fundering: Gebiedsconvenant Westeinderscheg
6. Aan de slag, buiten zichtbaar worden

Bijlagen

- A. Partijen & organisaties
- B. Overzicht beleid & visies
- C. Projecten & initiatieven
- D. Overzicht Plan van Aanpak

1. GS besluiten

1. Kennis te nemen van de startnotitie Westeinderscheg en te concluderen dat het gewenst is dat de provincie Noord-Holland de regie voert over de gebiedsontwikkeling Westeinderscheg, welke wordt vormgegeven in nauwe samenwerking met onder andere gemeenten, waterschappen, maatschappelijke organisaties en in samenhang met onze diverse beleidsvisies.
2. Hiertoe een gebiedsconvenant-Westeinderscheg voor te bereiden, in samenspraak met alle betrokken partners.
3. De portefeuillehouder Landschap aan te wijzen als bestuurlijk verantwoordelijke voor de gebiedsontwikkeling Westeinderscheg.
4. Provinciale Staten te informeren met bijgaande brief en haar aan te bieden een benen-op-tafeloverleg over de Westeinderscheg te houden.

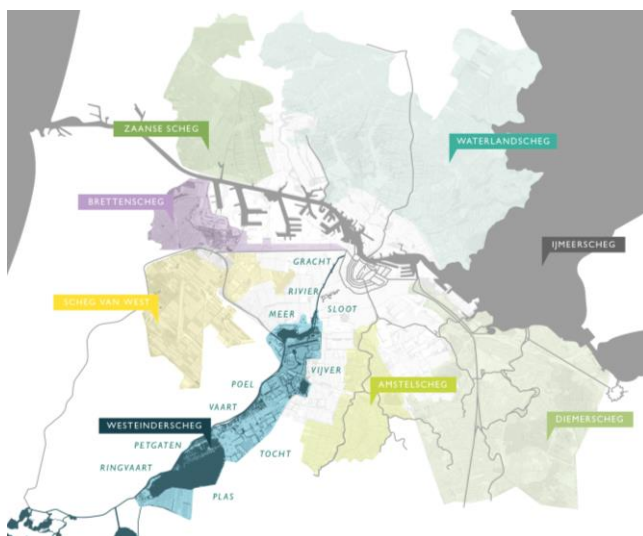
2. Opgave voor de Westeinderscheg

2.1 Creëren van herkenbare eenheid en groenblauwe structuur

De Westeinderscheg is moeilijk herkenbaar. Het gebied, onder de rook van Schiphol, vormt een lappendeken aan functies en mist heldere structuren om vorm te geven aan toekomstige ontwikkelingen. Tal van initiatieven staan, van zowel publieke als private partijen, in verschillende stadia van ontwikkeling. Echter het gebied is versnipperd en de focus ontbreekt.

De uitdagingen zijn groot: hoe om te gaan met klimaatverandering, verstedelijking en de afname van biodiversiteit? In de toekomst geeft de Westeinderscheg bewoners en gebruikers van de metropool toegang tot het landschap en worden uitdagingen omgezet in kansen. Hier is ruimte om uit te waaien en te sporten in een landschap dat veel koeler is dan de stad. Hier kunnen gebiedseigen gewassen worden aangeplant die CO² binden en ruimte worden gemaakt om water te bergen.

Deze corona-tijd toont eens te meer het belang van het buitengebied voor recreatie en toerisme. Men trekt in grote getalen naar het buitengebied om daar te ontspannen en dit jaar gaan meer mensen in eigen land op vakantie. Verschillende studies (PARK, etc.) wijzen uit dat de Westeinderscheg de locatie is waar bovenstaande kan worden gerealiseerd. Recent onderzoek vanuit de MRA Verstedelijkingstrategie bevestigt dit.

Figuur 1: Scheggenstructuur MRA

De Westeinderscheg kan gaan functioneren als groene long voor de MRA. Eenheid en herkenbaarheid kunnen bereikt worden wanneer publieke en private partijen samen vorm geven aan de Westeinderscheg. In Bijlage A is weergegeven welke partijen een rol hebben in de Westeinderscheg. Dit betekent veel afstemming. Beter in een vroeg stadium deze energie richten, en de eenheid omarmen als herkenbare groenblauwe structuur.

2.2 Opgave van de kwartiermakers

Binnen de Westeinderscheg moeten ideeën en initiatieven bij elkaar gebracht worden en gezamenlijk met betrokkenen (zie bijlage A) de nieuwe groene Scheg vormgeven. Vanwege het raakvlak met tal van dossiers zoals luchtvaart, gezonde leefomgeving, verstedelijking(druk), natuur en landschap, transformatie van de glastuinbouw en het Groene Hart, heeft de provincie met de regio afgesproken om de regie te nemen. Private partijen werken ook samen in het gebied, en zien kansen voor de ontwikkeling van de Westeinderscheg.

Belangrijk onderdeel van de opdracht is de verbreding en versterking van de samenwerking met de partijen in het gebied. De uitdaging is om commitment te organiseren bij de grote spelers in het gebied, zoals de gemeente Amsterdam, het Amsterdamse Bos, Stichting Bovenlanden, Landschap Noord-Holland, waterschap Rijnland, Greenport Aalsmeer, Schiphol en mogelijk andere private partijen. De betrokken publieke partijen als gemeenten, waterschappen en provincie stellen een gezamenlijke startnotitie op.

Een duidelijke identiteit van de Westeinderscheg ontbreekt op dit moment. Middels het organiseren van workshops willen we gezamenlijk de identiteit vaststellen en een stip aan de horizon schetsen waar we de komende decennia gezamenlijk aan gaan werken, hetgeen we verankeren in een gebiedsconvenant. Tegelijkertijd onderzoeken wij, hoe we als gebiedspartners, één beeldmerk en een breder brand gaan omarmen om deze gestroomlijnd uit te dragen.

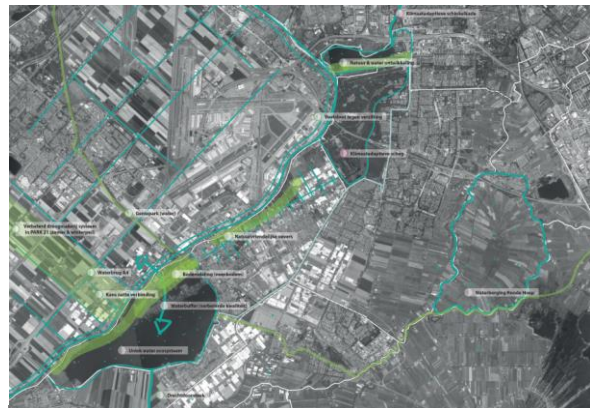
Net zo belangrijk als het goed bestuurlijk en operationeel verankeren van de Westeinderscheg is het om projecten en initiatieven die hier aan bijdragen direct uit te voeren. Te starten met de quick wins; projecten die al in beleid zijn opgenomen of op korte termijn in uitvoering komen.

3. Wat zijn de inhoudelijke bouwstenen?

In dit gebied komen tal van ruimtelijke opgaven samen. Hier liggen unieke kansen voor water, natuur, recreatieve verbindingen en cultureel (in)materiële opgaven.

3.1 Water

De Westeinderscheg is in potentie erg blauw, groenblauw. Zowel strategische opgaven als meer pragmatische opgaven zijn aan de orde binnen de scheg. Momenteel lopen er nog KRW 2 opgaven die gerealiseerd dienen te worden als mede de ontwikkeling van KRW 3 maatregelen. Noord-Holland heeft recent haar nota Waterrecreatie vastgesteld, meerdere doelstellingen uit deze nota kunnen worden bewerkstelligd in de Westeinderscheg. Denk aan vaarroutes, op- en overstaplocaties, nieuwe waterverbindingen en betere markeringen.

Figuur 2: Water in de Westeinderscheg

Op de middellange termijn spelen ook opgaven op het gebied van klimaatadaptatie, kwel en opwaardering van de Ringvaart. De Drechtdoorsteek staat tevens op het verlanglijstje van een aantal betrokkenen.

Water is een verbindend element in de Westeinderscheg. Met een half uur varen ben je vanaf Amsterdam op de Westeinderlassen. Echter is er geen route die je erheen leidt. Er is dus ook op de korte termijn met relatief eenvoudige ingrepen een verbetering te bereiken in de Westeinderscheg op het gebied van water.

3.2 Natuur

Er vallen verschillende opgaven onder de noemer van natuur. Het afmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een opgave, net als het versterken van ecologische verbindingen, het zoeken naar locaties voor nieuw bos of houtige landschapselementen.

Bos is een actueel thema, het afgelopen jaar zijn er dan ook verschillende beleidsstukken gepubliceerd:

- *Bosnotitie* (PARK Noord-Holland);
- *Bossenstrategie en beleidsagenda 2030* (Rijk en provinciën);
- *Bosplan Amsterdamse bos 2020-2030* (gemeente Amsterdam en Amstelveen).

Figuur 3: Natuur in de Westeinderscheg

De Westeinderscheg wordt door meerdere partijen gezien als een gebied waar flink veel bos bij kan komen, ter invulling van de landelijke taakstelling van 19.000 ha bos buiten het NNN.

Onderzocht dient te worden waar dit mogelijk is binnen de Westeinderscheg en hoe de aanleg en het beheer vervolgens kan worden gefinancierd en georganiseerd. Er wordt een werkgroep opgericht, onder regie van het projectteam om dit te onderzoeken. Daarnaast dient nog een gedeelte van het NNN te worden gerealiseerd binnen de Westeinderscheg voor 2027, dit is een lopend project. De realisatie draagt bij aan het versterken van de ecologische noord-zuid verbinding vanaf het Amsterdamse bos via het Schinkelbos en de bovenlanden naar de Westeinderplassen. Waardoor het gebied deel uit maakt van het Groene Hart, welke de NOVI status heeft gekregen.

Op provinciaal schaalniveau ligt er volgens PARK een '*laatste kans*' om de duinen, via de duinzoom en over de Haarlemmermeerpolder, zowel recreatief als ecologisch te verbinden met een dieper achterland. Deze verbindende structuur kan ontstaan door:

- Het ontwikkelen van het open grasland aan de duinvoet tot kwelmoeras.
- Het upgraden van het '*park 21e eeuw*' tot een verbindende bosstructuur die reikt van de westelijke ringvaart tot aan de oostelijke ringvaart en vandaar wordt voortgezet tot aan de Westeinderscheg.
- Deze grote bosverbinding versterkt tevens het groenblauwe raamwerk van de Haarlemmermeerpolder.

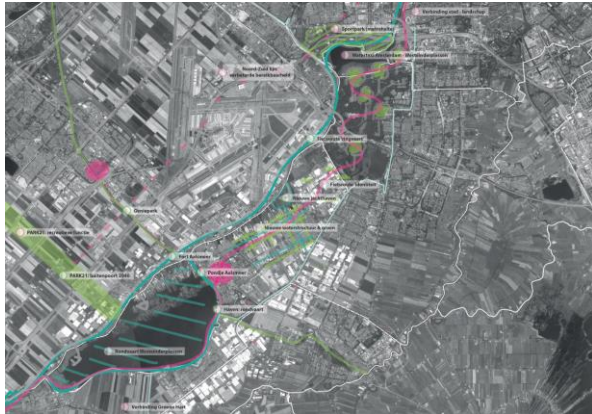
3.3 Recreatieve verbindingen

Het veenlandschap van de Bovenlanden kan een recreatieve corridor vormen tussen het Amsterdamse Bos, de Westeinderplassen en PARK21. Bedrijven uitplaatsen kan de maat creëren voor een robuust recreatief landschap. In de droogmakerij bij Kudelstaart en Aalsmeer is kans voor functiemenging indien er heldere keuzes in het raamwerk komen, zoals het concentreren van bebouwing en de aanleg van recreatieve routes. Aan de stedelijke randen moet een betere toegankelijkheid van het landschap worden gerealiseerd, gekoppeld aan stedelijke verdichting en oplossingen voor ecologie en klimaat. Het Amsterdamse Bos is bijvoorbeeld slecht bereikbaar vanuit de Haarlemmermeer.

Wandelroutes

Recent is het wandelnetwerk Amstelland geopend, waardoor de toegankelijkheid in dit deel van het gebied is verbeterd. Er liggen een aantal projecten op stapel die nog geen doorgang hebben kunnen vinden, zoals in Amsterdam west en Nieuw west. Uit het toekomstperspectief Oostflank Haarlemmermeer blijkt dat er kansen liggen om de routes te verlengen door het maken van verbindingen over of onder de ringvaart door. In hoeverre kan Schiphol hier een bijdrage aan leveren, te denken valt aan een Schipholbrug of Schiphol tunnel?

Voor het Amsterdamse Bos heeft Recreatie Noord-Holland ook de hardlooproutes mogen herinrichten in een vormgeving geïnspireerd door het wandelnetwerk Noord-Holland. Onderzocht kan worden hoe dit kan worden doorgetrokken in de Westeinderscheg.

Figuur 4: Recreatieve verbindingen Westeinderscheg

Fietsroutes

Het Fietsknooppuntennetwerk ¹Amstelland en Meerlanden bestrijkt het gebied tussen het Amsterdam Rijnkanaal en de gemeenten Amsterdam (Zuidoost, Oost, Zuid, West, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn, Aalsmeer, Haarlemmermeer.

De provincie heeft in het de planning van het PMI een aantal routes² opgenomen die in de Westeinderscheg liggen. Mogelijk kunnen deze naar voren worden gehaald.

Uit de eerste analyse blijkt dat er weinig tot geen picknickplaatsen zijn in het gebied, een quick-win kan zijn om samen met de betrokken partners te onderzoeken waar deze kunnen worden gerealiseerd.

Vaarroutes

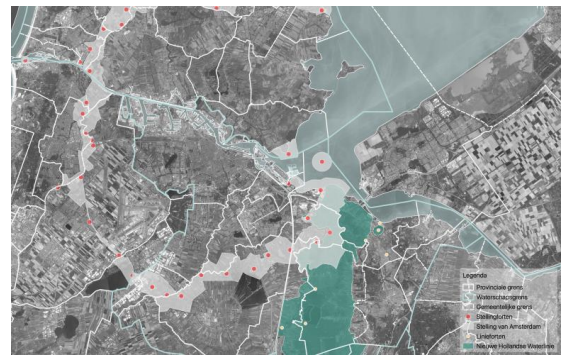
Het Sloepennetwerk³ verbindt de Westeinderscheg met haar omgeving via het water. Om het aantrekkelijker te maken is er behoefte aan meer en langere routes. Deze kunnen gerealiseerd worden door kleinere en grotere verbindingen, zoals de Drechtdoorsteek. Grotere schepen kunnen via de Oostelijke route, dat onderdeel is van Staande Mast Route (SMR), via de Westeinderplassen naar Amsterdam varen.

Daarnaast heeft Recreatie Noord-Holland als routebureau de ambitie om openbare aanlegplaatsen te gaan realiseren, beheren en onderhouden. Ze noemen dit 'Landvast' waar er inmiddels 17 van in Noord-Holland zijn.

3.4 Cultureel (erfgoed)

De Stelling van Amsterdam loopt door de Westeinderscheg. Op dit moment wordt Fort Aalsmeer opgeknapt door Stadsherstel. En Fort Kudelstaart is in ontwikkeling als recreatieve hotspot. Aalsmeer kenmerkt zich sterk met de teelt voor sierbloemen, zoals Seringen en Sneeuwballen. Deze nijverheid geeft ook een sterk culturele identiteit aan het gebied. Het is bijna 100 jaar geleden dat het Amsterdamse bos is geopend, tijd voor een nieuw bos 100 jaar na dato? Dit zijn enkele van de vele culturele markerings die er genoemd kunnen worden binnen het gebied van de Westeinderscheg.

Op dit moment wordt er gewerkt aan het Geniepark, welke de oost-werst verbinding zal versterken, overigens mede gefinancierd door de provincie Noord-Holland. Daarnaast zijn er tal van projecten geïdentificeerd die sterk bij kunnen gaan dragen aan het versterken van de identiteit van de Westeinderscheg.

Figuur 5: Culturelelementen Westeinderscheg

¹ www.fietsroutenetwerk.nl

² Zie bijlage C; overzicht initiatieven & projecten

³ www.sloepennetwerk.nl

4. Ruimtelijke scope, proces & financiering

4.1 Ruimtelijke scope

De ruimtelijke scope dient nog nader te worden bepaald. In onderstaand figuur is het plangebied erg nauw getekend terwijl het studiegebied veel ruimer is, inclusief de gemeente Uithoorn. Dit is een opdracht voor de fase ná de ondertekening van het gebiedsconvenant.

Figuur 6: Verkenning ruimtelijke scope Westeinderscheg

Er zijn raakvlakken met lopende gebiedsprocessen als het Aterlier Oostflank Haarlemmermeer en de MRA Verstedelijkingsstrategie. Om dit moment past de Westeinderscheg binnen/ sluit zij aan bij deze lopende gebiedsprocessen en bijten deze elkaar niet, maar versterken elkaar juist.

4.2 Proces

Hoe gaan we te werk, wie heeft welke rol, wat verstaan we onder regie?

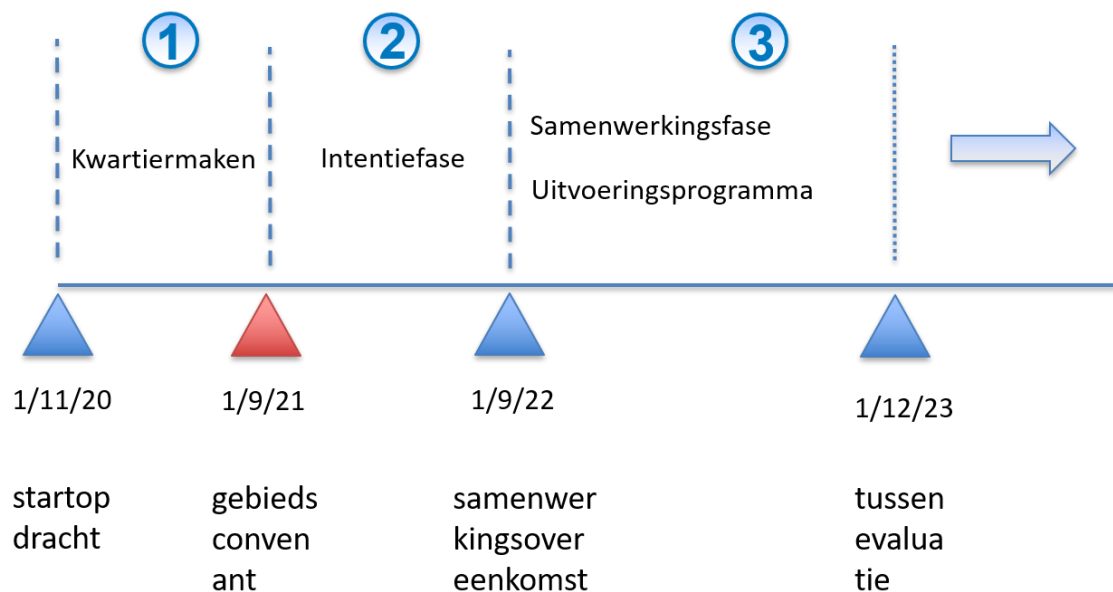
We gaan te werk in een aantal blokken van 3 maanden, zie ook bijlage D Plan van Aanpak. Het eerste blok; *analyse*, hebben we afgesloten, echter zal de analyse te allen tijde worden aangevuld met nieuwe gegevens. Bijvoorbeeld punten die bij het opstellen van de landschappelijke visie naar boven komen. Vervolgens hebben we de afgelopen periode zowel ambtelijk als bestuurlijk gesprekken gevoerd om een interne PNH Startnotitie te maken in blok 2, waarvan deze startnotitie het resultaat is. We concluderen dat er voldoende bestuurlijk draagvlak is om toe te werken naar een gebiedsconvenant als einde van blok 3. De inhoudelijke onderleggers

van het convenant zijn; één gezamenlijke startnotitie, de landschappelijke toekomstvisie en een gebieds- en merkconcept voor de branding en marketing van de Westeinderscheg.

Noord-Holland voert de regie van het gebiedsproces. Ze neemt hierin een procesmatige en aanjagende rol aan om eenheid en verbinding te creëren waardoor de operationele en bestuurlijke verankering vorm krijgt.

Welke organisatie dient er te komen? Wat betekent bestuurlijk en operationeel verankeren?

De eerste ambtelijke en bestuurlijke kennismakingsgesprekken hebben reeds plaatsgevonden, met een aantal partijen is zelfs al meerdere keren gesproken. Er worden voor april en mei een aantal ateliersessies ingepland om gezamenlijk op zoek te gaan naar de identiteit van de Westeinderscheg, en een stip op de horizon te zetten waar naartoe gaat worden gewerkt. Ondertussen kan laaghangend fruit, het gebrek aan picknick plaatsen rondom de Westeinderplassen, een betere route aanduiding tussen het Amsterdamse bos en het Schinkelbos alvast worden uitgevoerd. Er komt een gezamenlijke inhoudelijk projectgroep, voorgezeten en ondersteunt door het projectteam van de Westeinderscheg. De portefeuillehouder Landschap is bestuurlijk aanjager en inspirator van de Westeinderscheg. Onder haar hoede zal een eerste stuurgroep worden voorgezeten juni. We werken toe naar ondertekening van het convenant kort na het zomerreces. In de tussentijd worden de inhoudelijke onderlegger definitief gemaakt en eerst in concept in de eerste Stuurgroep, voor het zomerreces, behandeld.

Figuur 7: Mijlpalenplanning

4.3 Financiering

De Westeinderscheg is een regionale samenwerking waar partijen met elkaar projecten gaan realiseren die voortkomen uit beleids- en visiestukken. Elke fase heeft zijn eigen manier van financiering en/of de inzet van mensen te leveren. In huidige fase is er financiering vanuit het Investeringsbudget Landschapsversterking.

Investeringsbudget Landschapsversterking

Er zit 10,3 mln. euro in het Investeringsbudget Landschapsversterking, voorheen landschapsfonds. Hierbij is aangegeven dat er ruim 2 mln. euro is gereserveerd voor de Westeinderscheg, om een impuls te geven aan het integrale gebiedsprogramma. Voor dit jaar is er €100.000,- gereserveerd voor het proces en €800.000,- voor projecten. Voor 2022 is er tevens €800.000,- gereserveerd om een financiële bijdrage te kunnen leveren aan projecten die bijdragen aan de doelstelling van het Investeringsbudget Landschapsversterking, voor 2023 is dit €400.000,-. Deze financiële bijdrage willen we uitkeren middels een subsidieregeling.

Criteria voor projecten Investeringsbudget Landschapsversterking

Voor concrete projecten die voortvloeien uit de hiervoor genoemde planprocessen of voor projecten die nu al in een uitvoeringsstadium zijn gelden de volgende uitgangspunten om in aanmerking te komen voor een financiële bijdrage uit het Investeringsbudget Landschapsversterking:

- Het project draagt bij aan het doel van versterking van het landschap en verbetering van de toegankelijkheid voor bewoners en recreanten;
- Het project past bij voorkeur binnen een integrale visie of plan voor een gebied;
- Het project kan op draagvlak en inzet van meerdere partijen rekenen;
- Er is een projectplan dat inzicht geeft in het uitvoeringsresultaat, de kosten en financiering, de uitvoerende partners, het trekkerschap/projectleiding en de planning;

Daarnaast wordt er op dit moment en in de toekomst een financiële bijdrage geleverd in de Westeinderscheg door lopende projecten als de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland. En kan er middels het gebruik van de subsidieregeling waterrecreatie worden gewerkt aan een betere bereikbaarheid over water.

Tot slot dient er in de samenwerkingsfase gekeken te worden naar de financiering van de projecten die men wil gaan uitvoeren middels het nog op te stellen uitvoeringsprogramma.

5. Fundering: Gebiedsconvenant Westeinderscheg

Met de gebiedspartners werken we toe naar de ondertekening van het convenant Westeinderscheg in de zomerperiode. Dit gebiedsconvenant is een ondertekening waarin de partners naar elkaar de potentie van de Westeinderscheg bevestigen. Vervolgens werken we toe naar een uitvoeringsprogramma, met een programmaorganisatie, kartrekkers, projectenbudgetten, scope en planning en uitgangspunten voor de verschillende kwaliteiten van het programma. We leggen de fundering voor de ontwikkeling van de Westeinderscheg door middel van een convenant welke wordt gestoeld op 3 inhoudelijke punten:

1. Gezamenlijke startnotitie Westeinderscheg;
2. Landschappelijke toekomstvisie Westeinderscheg;
3. Gebieds- en merkconcept Westeinderscheg.

5.1 Gezamenlijke Startnotitie Westeinderscheg

De inhoudelijke basis voor de Westeinderscheg wordt gelegd in een gezamenlijke startnotitie. In deze startnotitie wordt de relatie gelegd met bestaand beleid, met projecten die reeds in de pijplijn zitten en wellicht het belangrijkste, de analyse waarom de ontwikkeling van de Westeinderscheg relevant is.

De gezamenlijke startnotitie is een procesgestuurd document, het verbindt op inhoud de belangen van de verschillende publieke partners. De eerste stap is dat de partners deze notitie voor haar eigen organisatie maken, bestuurlijk laten accorderen en vervolgens inbrengen in het proces om er een gezamenlijke startnotitie van te maken.

De startnotitie gaat ook in op de manier waarom we in de fase na het bereiken van het convenant mét elkaar gaan werken. Hoe ziet de organisatie eruit? Welke afstemming is er met de betreffende achterbannen, wie is waar voor verantwoordelijk? Hoe vindt er bestuurlijke afstemming en besluitvorming plaats? En welke planning omarmen we met elkaar om 12 maanden ná ondertekening van het convenant te komen tot een samenwerking mét bijbehorend uitvoeringsprogramma en opgebouwde organisatie.

5.2 Landschappelijke toekomstvisie Westeinderscheg

Een toekomstvisie voor de Westeinderscheg dient te prikkelen, dient de verschillende landschapselementen te verbinden en het perspectief van één groenblauwe long voor de Metropoolregio uit te stralen. Een opgave die van grote betekenis kan zijn op meerdere gebieden en van de kleinste tot de grootste schaal. Hierin een aanpak te omarmen die op regionale schaal strategische handvatten biedt voor implementatie op de schaal waarin de toegevoegde waarden zichtbaar en ervaarbaar is voor de bewoners en ondernemers.

Imiddels is Buro Sant&Co door het projectteam Westeinderscheg, in afstemming met de partners, geselecteerd. In aansluiting hierop is ook het provinciale ontwerpteam bij de opgave betrokken om zo een vliegende start te maken. De komende 2 maanden wordt aan een prikkelende toekomstvisie gewerkt met de uitdrukkelijke notie dat het verre van een blauwdruk wordt. Eerder een inspiratie voor de ontwikkeling van de Westeinderscheg zoals die in 2050 kan zijn.

De uitdaging wordt om de scheg een vanzelfsprekende eenheid te laten zijn die respect afdwingt en op natuurlijke wijzen de 'toevallige ontwikkelingen' stuurt. De ontwikkeling van Westeinderscheg dient ook gezien te worden als belangrijke contramal van de forse verstedelijkingsopgave van de MRA. De afgelopen maanden is reeds bereikt dat de Westeinderscheg ook vanuit het verstedelijkingsperspectief wordt omarmt als juist die belangrijke groenblauwe long, als uitloopgebied van de intensiverendere stedelijke context.

5.3 Gebieds- en merkconcept Westeinderscheg

Op dit moment is de Westeinderscheg als zodanig moeilijk herkenbaar. Dit heeft niet alleen met het gebied te maken, ook met de naam, en de onliggende gebiedselementen. Welke associaties dient de Westeinderscheg op te roepen? Hoe bereikbaar willen we zijn? Waar staan we voor? Wat betekent de ontwikkeling van de Westeinderscheg voor mij als Amstelvener, Noord-Hollander, fietser uit Amsterdam of varende toerist? Zo maar wat vragen die van belang zijn voor de identiteit en beeldmerk van de Westeinderscheg.

We gaan een uitvraag doen om invulling te geven aan een samenhangend verhaal waarbij wordt ingegaan op een samenhangende identiteit, de bijbehorende doelgroepen en de positionering. Deze stap is al vroegtijdig van belang. In meerdere gebiedsprocessen is dit in een later stadium opgepakt. We willen echter met de Westeinderscheg werken aan strategische opgaven en nu al herkenbaar worden. Dit vraagt dan om de eerste stappen om de identiteit van de Westeinderscheg te laten groeien. Veel positionering gebeurt vanuit de gemeente, het Amsterdamsche Bos, de Westeinderplassen, dat blijft. De verbinding tussen deze krachtige elementen is wat ontbreekt.

Het is de afgelopen tijd nog zoeken geweest wat hierin de juiste aanliegroute is. Dit heeft ook te maken met de interne aanpak aangaande communicatie en dan specifiek het werken in samenhangende en integrale gebiedsopgaven waar van meerdere kanten (gemeenten, waterschappen en andere) inbreng komt voor een gebiedsconcept en branding of te wel het merkconcept. Komende periode maken we intensiever werk van een gezamenlijk merkconcept voor de Westeinderscheg in afstemming én samenwerking met de partners.

Figuur 9: voorbeeld van beeldmerk, rechts bovenin

6. Aan de slag, buiten zichtbaar worden

We maken werk van een zorgvuldige onderbouwing van de Westeinderscheg, zo dat deze aansluit op het vigerende beleid en kansen ontwikkelt op het gebied van water, natuur, recreatieve verbindingen en cultureel erfgoed. Dit traject vergt vaak een lange adem. Er liggen nu ook al projecten op de plank óf sterker nog, er zijn reeds projecten in voorbereiding die bij dragen aan de versterking van de Westeinderscheg. Voor ondernemers, bewoners en belanghebbenden wordt een ontwikkeling werkelijkheid wanneer het buiten zichtbaar is. Ook voor bestuurders is dit van cruciaal belang, zo worden beleid, visies, woorden tastbaar.

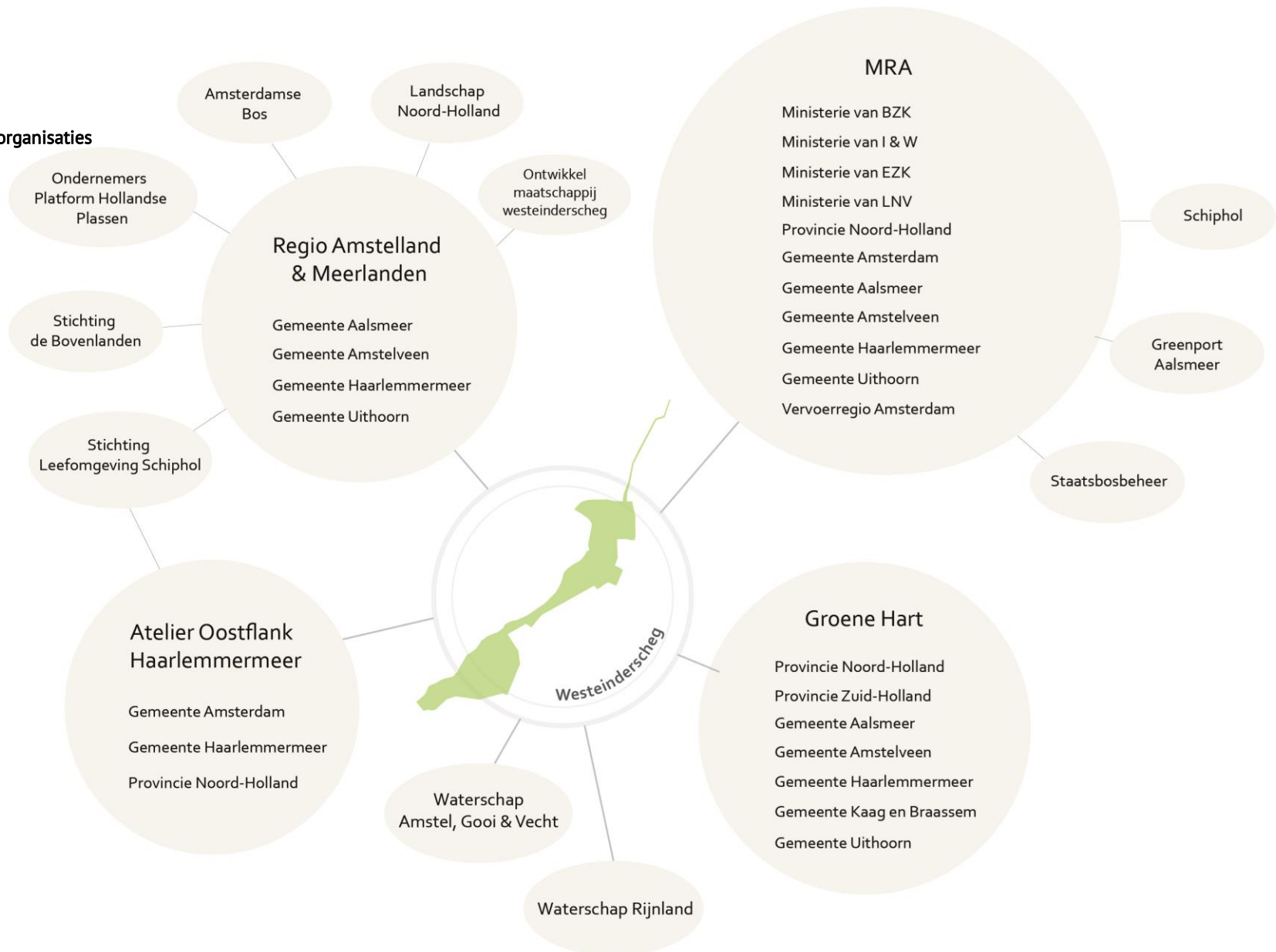
Laaghangend fruit

Het gevaar schuilt er in dat grote ambities leiden tot stevige projecten waaraan nog veel haken en ogen zitten. Of dat beloften worden gemaakt in een marktconsultatie voor een icoonproject wat zijn plek niet kan vinden. Bijlage C geeft projecten weer die reeds op de rol staan binnen het gebied (of aanpalend aan) van de Westeinderscheg, dat is niet gering. We zijn met de uitvoeringsorganisaties in gesprek om deze projecten te realiseren en daarbij een nadrukkelijke link te leggen met de ontwikkeling van de Westeinderscheg. Middels de subsidiereling wordt getracht dit laaghangend fruit de komende 2,5 jaar ten uitvoer te brengen.

Het bestaat pas als het zichtbaar is

Projecten staan niet op zichzelf, ze komen voort uit beleid. Met de Westeinderscheg willen we projecten die bijdragen aan de inhoudelijke opgaven van water, natuur, recreatieve verbindingen en cultuur onder “vlag van” de Westeinderscheg ten uitvoer te brengen. Dit dient overigens niets af te doen aan wie de feitelijke realisator, is zoals een gemeente, waterschap of de provincie zelf. In afstemming met de gebiedspartners gaan we na welke van de projecten, als opgenomen in bijlage C, in aanmerking komen vóór verdere versterking van de Westeinderscheg.

Bijlage A: Partijen & organisaties

Bijlage B: Overzicht beleid & visie

Rijk / MRA	Provincie Noord-Holland	Gemeente Amsterdam	Gemeente Haarlemmermeer
<ul style="list-style-type: none"> 1 MRA Intens 2 MRA Agenda 2.0 3 NOVI gebieden (Groene Hart) 4 Bossenstrategie 5 Staatsbosbeheer: Groene metropool 5 Realisatieplan kringlooplandbouw (LNV) 1 Verstedelingsstrategie MRA 2 Luchtvaartnota 3 Strategische Agenda Toerisme 	<ul style="list-style-type: none"> 1 Omgevingsvisie Noord-Holland 2050 2 Watervisie 2021 3 Visie Greenport Aalsmeer 4 Agenda Mobiliteit 5 Noord-Hollands perspectief op RES 6 Leidraad Landschap & Cultuurhistorie 7 Bossenstrategie & Bosnotitie (PARK) 8 Visie Waterrecreatie 9 Realisatiestrategie NNN 1 Provinciale Ruimtelijke Verordening 2 Atlas Vitaal Landelijk Gebied Voedselvisie (VLG) Masterplan Biodiversiteit (VLG) Visie recreatie & tourisme (VLG) 3 Programma Amstelscheg 4 Programma Diemerscheg 5 Herstel liniedijken (Stelling van Amsterdam) 	<ul style="list-style-type: none"> 1 Structuurvisie Amsterdam 2040 2 Nota Duurzaam Landschap 3 Regionale Energie Strategie Amsterdam 4 Amsterdam Klimaatneutraal 5 Woonagenda Amsterdam 6 Amsterdamse bos 2020-2030 1 Omgevingsvisie Amsterdam 2050 	<ul style="list-style-type: none"> 1 Structuurvisie Haarlemmermeer 2030 2 Klimaatbeleid 3 Beeldkwaliteitsplan Ringvaart & Ringdijk 4 Toekomstperspectief Atelier Oostflank 1 Omgevingsvisie Haarlemmermeer 2 Verdichtingsvisie Haarlemmermeer 3 Uitvoeringsstrategie Wonen en Mobiliteit 4 Landschap en Recreatie Visie 5 Regionale Energie Strategie 6 Data Centres Beleid 1 Agrarisch Beleid
Gemeente Uithoorn	Gemeente Aalsmeer - Amstelveen	Waterschappen	Overige
<ul style="list-style-type: none"> 1 Structuurvisie Uithoorn 2 Regionale Energie Strategie 3 Visie Libellebos 	<ul style="list-style-type: none"> 1 Visie Bovenlanden Oosteinderweg 2 Groen en blauw voor jouw 2014-2024 3 Agenda Economie, Recreatie en Toerisme 	<ul style="list-style-type: none"> 1 Waterbeheerplan 2016-2021 (Rijnland) 2 Meerjarenperspectief 2019-2022 (Rijnland) 3 Waterbeheerplan 2016-2021 (AGV) 4 Bestuursakkoord 2019-2023 (AGV) 	<ul style="list-style-type: none"> 1 Beleidsplan 2021-2022 (Stichting bovenlanden)

 Vastgesteld
 In ontwikkeling
 Lopend onderzoek

Bijlage C: Overzicht projecten & initiatieven

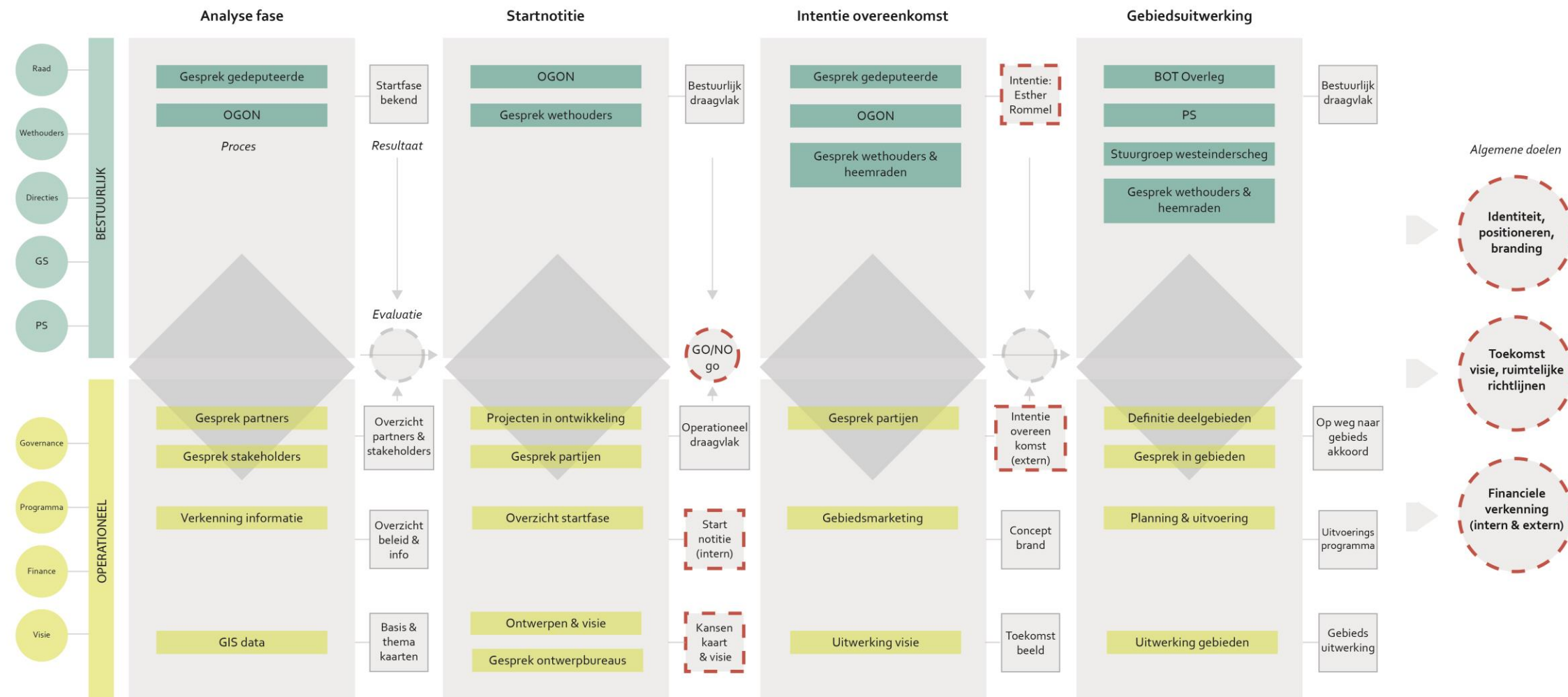
Partij/ Organisatie	Project	Fase
PNH	N196 - Doorfietsroute Schiphol: fietspad N196/N201 Hoofddorp-Aalsmeer	ideefase
PNH	N201 - Kruisweg-corridor (oude naam: Knooppunt N201-A4)	ideefase
PNH	N207 - Groenplan Waterwolftunnel	idee/planfase
PNH	N231 - Groot onderhoud KM 17,4 tot KM 20,6 (weg)	realisatie
PNH/ H'meer	N232 - Doorfietsroute Schiphol: fietspad N232, gemeente Haarlemmermeer	idee/planfase
PNH	RES Zonneenergie (gemeente Uithoorn)	ideefase
PNH	RES Windenergie (gemeente Uithoorn)	ideefase
PNH	Groene Hart - NOVI gebied	ideefase
PNH	Greenport Aalsmeer	idee/planfase
H'meer/ Stadsherstel	Nieuwe functie fort/ Fortboerderij Dijkzicht, Aalsmeerderdijk 460	realisatie
PNH	Waterrecreatie - Optimaliseren vaarverbinding N-H - Z-H Leimuiderbrug, Drechtdoorsteek	ideefase
PNH	NNN Westereinderscheg, aantal zoekgebieden NNN	idee/planfase
Stichting de Bovenlanden	KL30 Groene AS: Bovenlanden - Aankoop en inrichting van 14 ha 'stepping stones', verdeeld over 7projecten.	Planfase
Aalsmeer	KL32 Groene AS door Aalsmeer - Realisatie Uitvoeringsprogramma Groene AS Aalsmeer: aankoop en inrichting van bovenlandjes, aanleg van natuurvriendelijke oevers, faunapassages, etc.	Planfase
Aalsmeer	Waterfront Aalsmeer	realisatie
Vervoersregio A'dam	Metropolitane Fietsroutes	ideefase
Amsterdamse Bos	Betere route langs ringvaart, vanaf Bosrandbrug	wens
PNH	WED	gerealiseerd
H'meer	Programma ringdijk en ringvaart, tot eind 2021. O.a. enkele stukjes jaagpad, recreatiesteigers, inrichting openbare ruimte. Beldkwaliteitsplan ringvaart.	realisatie
H'meer	Oostflank, Stationsontwikkeling Hoofddorp, Hydepark Hoofddorp	ideefase
H'meer	Nieuw-Vennep verdichting Bols Pionier	ideefase
H'meer	Groene As, Badhoevedorp gebiedsontwikkeling en fietspad door knoop A4/A9	realisatie
H'meer	Nieuwe Meer, groene ecologische verbindingen optimaliseren en recreatieve routes	planfase
H'meer + Aalsmeer	pontverbinding Pontweg Aalsmeer en Oude Meer Hmeer en pontverbinding ter hoogte van fort bij Aalsmeer	idee/planfase

H'meer	doortrekken fietspad over Geniedijk bij Fort Aalsmeer	idee/planfase
H'meer + PNH	verbinden groene en recreatieve zones Rijsenhout-Westeinderscheg naar PARK21, locaties in REV RH, geen financiering. Binnen RH groene verbindingen naar Geniedijk, Park21 en Westeinder.	idee/planfase
H'meer	Weteringbrug: Dorpsbos, Nieuwe Meer fortterrein, RH en Burgerveen Ringdijkparken, verbindingen	idee/planfase
H'meer	Rijsenhout dorpscentrum/kassen/oud glas/nieuw glas, (REV RH)	idee/planfase
H'meer	Fort Aalsmeer als jachthaven	ideefase
H'meer + Aalsmeer	pontverbinding fort Aalsmeer en fort Kudelstaart	ideefase
H'meer	Geniepark	planfase
PNH	Ringdijkpark Aalsmeerderbrug, NNN maken, ontbrekende schakel WE-scheg	ideefase
H'meer, RWSS, SADC	Groene zone A4	planfase, deels uitgevoerd
Buurtschap	Legmeerbos	ideefase/planfase
Aalsmeer	Vaarroute Hogedijk, onderdoorgang Oosteinderweg	ideefase/planfase
Aalsmeer	Toegankelijkheid Bovenlanden Oosteinderweg: pontverbinding recreatieseizoen t.h.v. Pontweg (zie kaart structuurvisie Bovenlanden Oosteinderweg). Vrijwilliger(s) uit Aalsmeerderbrug is mogelijk bereid vaardiensten uit te voeren	ideefase/planfase
Aalsmeer + H'meer	Fortenroute: pontverbinding in recreatieseizoen ter hoogte van Dorp Aalsmeer --> verbinding tussen Fort Aalsmeer (H'meer) en Fort Kudelstaart (Aalsmeer) .	ideefase/planfase
Aalsmeer + H'meer	Bestaande fietsroutes in H'meer en Aalsmeer zouden aan elkaar geknoopt kunnen worden.	ideefase/planfase
Aalsmeer	Realiseren parkeerplaatsen en deelfietsen aan Haarlemmermeerse zijde van de Ringvaart.	ideefase/planfase
Aalsmeer	Drechtdoorsteek	ideefase
Uithoorn	Landschappelijke verbinding tussen de Westeinderscheg en de Amstelscheg	ideefase
Amsterdam/Amstelveen/ H'meer	Aanleg van extra fietsbruggen over de ringvaart en van groene snelfietsroutes en verbindingen(Toekomstperspectief, Oosflank Haarlemmermeer)	ideefase
Amsterdam/Amstelveen	Versterking ecologische verbindingen. Bestaande verbindingzones worden versterkt door aanleg van natuurvriendelijke oevers, riet, moeras en poelen, langs de Ringvaart, in het Schinkelbos en bij de Bosbaansluis. (Bosplan Amsterdamsebos 2030)	ideefase/planfase
Amsterdam/Amstelveen	Herinrichting van entrees, entree Bosrandweg. (Bosplan Amsterdamsebos 2030)	ideefase/planfase

Bijlage D: Overzicht Plan van Aanpak

Westeinderscheg: Plan van Aanpak (werkdocument)

oktober 2020 - september 2021

VINU.
van idee naar uitvoering

VINU.
Herengracht 20
2312 LD Leiden

T 071 - 36 489 68
I www.vinu.nl
E info@vinu.nl